

HAJDUFÖLD

1923. év október 28.

VASÁRNAP

Debreczen, V. évf. (245.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 4000 K.
 EGYES SZÁM ÁRA 200 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
 TELEFON 3-48. SZÁM.

Földbirtokreform

Nagyon nehezen dőcög előre a földbirtokreform szekere. Vagy az ut rossz, vagy a lovak erőteleneek, vagy tán a kocsis nem érti a maga mesterségét? Akármint van a dolog, elég az hozzá, hogy ezen a téren évek óta alig haladunk valamit. A nemzetgyűlés még 1920-ban megalkotta a XXXVI. törvénycikket, mely a földbirtok helyesebb megosztását szabályozná, de ez a megosztás csigabiga lassúsággal mozog azóta előre. Időközben rájöttek, hogy hol vannak ennek a törvénynek fogyatkozásai, régen sürgetik hát fent és lent egyaránt e hiányok megorvosolását és mégis a szükséges módosítások nem akarnak testet ölteni. Pedig, ha a kormány tizedrészt annyi energiát fordítana erre az ügyre, mint amennyit a külföldi kölcsön előteremtésére elpazarol, akkor száz annyi jót és üdvöset cselekednék szegény csonka hazánknak, mint amennyi haszon fog származni egy esetleg megvalósuló kölcsönből.

A földművelésből élő, vagy legalább jórészt ezzel foglalkozó államok életében ugyanis a válságos helyzetek legtöbbször egy földbirtokreformmal fordulnak jobbra vagy balra. A régi Róma, mikor a harmadik pun háborút dicsősegesen bevégezte és a Földközi tenger egész vidékének vitatlan ura lett, a Kr. e. 2-ik század második felében éppen köztársasági nagyságának tetőfokán forrongani kezdett, mert a földbirtok nem volt helyesen megosztva. A két Gracchus követelte is a reformot és erőszakkal is ki akarták küzdeni a szükséges törvényt (lex agraria), de a latifundiumok elvakult nemessége legyilkoltatta mindkettőt. Igazi pyrrhusi győzelem volt: egy századon keresztül tartó polgárháborút idéztek fel és a régi, ősi köztársaság soha többé nem tudott felvirágozni. Ezzel szemben gondoljunk a mi 1848-unkra. Akkor a jobbágyságot földhöz juttattuk és ez a tömeg életét és vérét adta a kilenc felől megtámadott hazának, két nagyhatalom rendes hadseregével is harcolt hosszabb időn át, végül éveken keresztül diadalmasan állotta ki az elnyomatás korszakának minden szenvedését. Ez csak két odavetett példa a történelmi multból arra vonatkozólag, mit jelent az idejében alkalmazott, vagy elmulasztott földbirtokreform egy agrár állam életében.

Ma is és mi is válságban vagyunk, talán ezer év óta soha ilyenben nem voltunk. A vezető politikusok még a krízis legelején meghallották és megértették a földéhes nép szavát. Hoztak is egy törvényt, amely azonban tele van jóindulattal és tele ugyanannyi hibával. Az önzés, a rosszakarát, a magyar faj elárulása megellette ezeket a nyilatkoztatásokat a paragrafusok között és vigan bujtak ki azo-

kon át a törvény rendelkezései alól. Tessék kimenni akárkinek akár melyik faluba és megkérdezni a földigénylőket: mi történt ott náluk a földosztással? Csudadolgokat fog mindenki hallani. Olykor elkeseredik, olykor feldühödik, olykor még hangos kacagásra is fakad ezen a földbirtokrendezésen. S a nép? Az napról napra elégedetlenebb. Annyit tud, hogy törvény van az ő földjussára, de azt meg viszont tapasztalja, hogy még sem kap egy talpalattnyi földet sem. Ugy hogy inkább ne volna semmilyen törvény sem, mint ilyen kijátszható, amely csak elmergesíti a helyzetet.

Ezen tehát segíteni kell. De végzetes tévedés lesz, ha olyan félerjú lesz a módosítás is, mint amilyen volt az eredeti alkotás. Régi példabeszéd: aki a föld, azé az ország! Ez a föld, amíg a magyar faj volt, addig Magyarország is volt. Ma, sajnos, ez a föld már csak részben a magyaré. S a haza is bizony csak csonkabonka. Az oláh, meg cseh nagyon jól ismerik ezt a példabeszédet és azért irgalmatlanul veszik el a megszállott részeket a magyaroktól a földet és adják azt oda a maguk fajtájának. Ellenben nálunk

paragrafustömegeket csinálunk, cikornyás eljárásokat folytatunk le és a legtöbbször elveszünk az egyik magyartól a földet, hogy odaadjuk a másik magyarnak.

Az 1920. XXXVI. t.-c. 4. ik fejezete, mely tartalmazza az államot illető megváltási jogot, egyszerűbben és közismertebben szólva: a kisajátítás jogát, a 27-48. §-ig terjed. Külsőleg is példázna tehát, hogy igen terjedelmes és így igen lényegesebb. De ennyi sok paragrafuson keresztül sem merete kimondani az igazságot, azt, hogy ez a föld a magyaroké, a magyar fajé, amelyik föld tehát nem magyar emberé, nem keresztyén magyar tulajdon, az mind kisajátítandó. Ha az a sok paragrafus, amikkel most módosítják az alaptörvényt, ezt az egyetlen gyökeres intézkedést nem tartalmazza, akkor nem ér az egész novella semmit, legalább az ezeréves magyar nemzet és faj szempontjából semmit. Pedig állítjuk, hogy ennek a kérdésnek alapos, erélyes, jogos megoldásán dől el ennek a csonka hazának legnagyobb részben jó- vagy balszerencséje.

Dr. Bessenyei Lajos.

A baloldali ellenzék összehívta a nemzetgyűlést

A fajvédelem vezérei Gyöngyösön és Mátészalkán - A politika hullámai

Budapest, október 27. A politikai élet elnapolásokozta parlamenti szünetelése kedden véget ért, amennyiben a baloldali ellenzék — főleg a szociáldemokraták — nem lévén megelégedve a lakbérrendelet megoldásával, ennek tárgyalására összehívta a Házat. A baloldali ellenzék benyújtotta a házszabályok által megkivánt, több, mint harminc aláírással ellátott kérést a Ház elnöksége ennek alapján

október 30-án, kedden délelőtt 10 órára kitűzte az első ülést.

Az izgalmasnak ígérkező ülés időpontjáig is azonban szerte az országban folyik a politikai elvek küzdelme, aminek legjelentősebb eseményei a

keresztyén ellenzéki blokk gyöngyösi és mátészalkai nagygyűlései, valamint Scitovszky Béla házelnök balassagyarmati beszámolója, amelyen a miniszterelnök is megjelenik.

A gyöngyösi nagygyűlést impozáns keretek között készítették elő. A fajvédelem vezérei közül felszólalnak Gömbös Gyula, Eckhardt Tibor, Ullai Ferenc és Zsirkay János nemzetgyűlési képviselők, valamint Anka János, a Nép szerkesztője.

A nagygyűlés vasárnap délelőtt

lesz, amelyen nagyfontosságú nyilatkozatok fognak elhangzani. Politikai körökben különösen nagy érdeklődéssel néznek Gömbös Gyula miniszterelnöknek adandó válasza elé.

Lendvai István és Kis Menyhért nemzetgyűlési képviselők Mátészalkán jelennek meg, ahol vasárnap nagygyűlés keretében szintén megalkítják a keresztyén ellenzéki szövetséget.

A balassagyarmati beszámolóra hír szerint a

miniszterelnök a honvédelmi minisztert is magával akarja vinni,

ami ha megfelel a valóságnak, a legteljesebb mértékben elítélendő politikai fogás, miután sem a multban nincs rá példa, sem a jövőben nem lehet, hogy a honvédelmi reszort tényleges katonaminiszterét pártpolitikai gyűlésre használhassák fel staffázs gyanánt.

Bethlen István gróf miniszterelnököt egyébként Balassagyarmatra nagy számban kísérik el az egységspárt kormányhü képviselő tagjai, akik valamennyien autókkal utaznak Budapestről a beszámoló színhelyére. Bethlen miniszterelnök különben maga is felszólalásra készül a tisztázandó kül- és belpolitikai kérdésekről.

Oroszország csapatokkal segíti német kommunistákat

Rigai jelentések szerint Trackij szovjet hadügyminiszter a moszkvai munkások előtt tartott beszédében kijelentette, hogy sem Franciaország, sem Anglia nem képes csapatokat küldeni a gyorsan terjedő német forradalom leküzdésére.

A vörös hadsereg vezére jelenleg nagy szónoklási tevékenységet fejt ki és nap nap után több népgyűlésen vesz részt. Azt hirdeti, hogy

a nagy forradalom kilőrése csak napok kérdése.

Szerinte, ha a külső hatalmak beavatkozást kísérelnének meg a német forradalom leverésére, abban az esetben Oroszország valószínűleg csapatokat fog küldeni Németországba.

Novemberre csak nyolc százalékkal emelték a tisztviselők fizetését

Elégedetlenek a tisztviselők

Budapestről jelentik: A tegnapi este tartott minisztertanács elhatározta, hogy a közzszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a honvédség, csendőrség, vámőrség, folyamőrség és államrendőrség tagjainak nyugdíjba becsámitható javadalmasítását és külön pótlékait november elsejétől kezdődőleg 225 százalékkal, vagyis az október 1-én kezdődő hatállyal megállapított fizetéseket és pótlékokat

8 egyharmad százalékkal felemeli.

A minisztertanács határozatának végrehajtására a kormány rendeletet adott ki, amelyet a Budapesti Közlöny holnapi száma közöl.

A közalkalmazottakat vezető emberei nincsenek megelégedve a kormányrendeletével és haugoztatják, hogy míg az általános drágulás októberben mintegy negyven százalékos, addig a kormány a bekövetkezett tényleges drágulásnak

csak egyötödével emeli jövedelmüket.

Utalnak arra is, hogy a november 1-i felemelt lakásbérek következtében minden vonalon újabb emelés várható.

Értesülésük szerint, amennyiben a kormány nem volna hajlandó határozatát revízió alá venni, a köztisztviselők a nemzetgyűlés segítségével fogják a rendeletet a drágaság arányainak megfelelőleg megváltoztatni.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország felláadásában.
 Amen

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam előadásai

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam őszi ciklusának előadásai október 30-án, kedden indulnak meg. Az előadások helye mindég az egyetem I. sz. jogi terme. (Kollégium I. em.) Ez a terem a kollégiumépület Darabos-utcai frontján van, de a kollégiumba való bejárás most csak a Fűvészkeret utca felőli kapun történik.

Az első héten a következő előadások kerülnek sorra: október 30-án kedden és november 1-én csütörtökön délután öt órakor dr. Hoffer András főgimn. tanár „A földrengés” címen tart előadást térképek és szemléltető ábrák alapján.

Október 30-án kedden és november 3-án szombaton délután 6 órakor dr. Zsigmond Ferenc egyetemi m. tanár „Szempontok a regényolvasáshoz” címen fejteget egyetemes érdeklődő témát. November 1-én csütörtökön délután 6 órakor dr. Tankó Béla egyetemi tanár a háromszáz évvel ezelőtt született nagy francia filozófusnak Pascalnak az emlékéit ülti fel s jelentőségét méltatja.

November 3-án szombaton d. u. 5 órakor Heger Flóris felső keresk. iskolai tanár „Délmet városok építészeti érdekességei” címen mutat be vetített képeket.

Bizonyára mindenik előadás részleg a legszélesebb körű érdeklődésre, akár a tárgyalandó témákat tekintjük, akár az előadók személyi képességeit. A belépti jegyek olcsósága mindenki számára lehetővé teszi a megjelenést. A jegy ára egy előadásra 400, az összes előadásokra 6000; tisztviselőknél, munkásoknál, tanulóknál 200, illetőleg 3000, egyetemi hallgatóknál 100, illetőleg 1000 korona. Jegyek kaphatók az egyetemi jogi kari dékáni hivatalában (Kollégium, I. em.) Ugyanott történnek a csoportos testületi, szervezeti jelentkezések.

A kanadai telepítés

(m.) Nemrégiben adtunk hírt arról, hogy a kanadai vasutársaság igazgatója, Beatty ur, kíséretével együtt járt Magyarországon. Ide érkezésének az volt a célja, hogy a kivándorlást tanulmányozza. Innen tovább utazott Keltre hasonló szándékkal. Ellehetünk készülni arra, hogy rövidesen megszólalnak a szirén hangok, ha talán nem épen az ujságok hasábjain, de különböző újságok ajkain, hogy vándoroljunk Kanadába, abba a csodás paradicsomba, ahol a földet ingyen adják, a sárga barackok olyan nagyra nőnek, mint egy görögdió, a föld úgy ontja magából a búzát, hogy csak győzze az ember zsákkal. Ott más a fű, mint nálunk, mert különben miként növekedhetnék és hizhatnék meg a szarvasmarha olyan hatalmasra, a sertés miként lehetne olyan kövér, amilyent nálunk csak egészen különös gondozás mellett érhet el a hozzáértő gazda, de ezt is csak akkor, ha különös szerencséje van. És ha netalán akadna, aki kételkedik ebben a buja termékenységben, annak élethű fényképeket is tudnak mutatni, hogy mindezt amit ez az ur, vagy diszes prospectus elmond, az nem mese, hanem a legszeméremetesebb valóság. Mindehhez pedig könnyű szerrel hozzájuthat az ember, aki nem riad vissza a kis tengeri utazástól.

Az ilyen szép kilátások pedig könnyen megzavarják a hiszékeny s hozzá még elkecseregetett magyar ember fejét. Hiszen úgy is lépten-nyomon hangoztatják, hogy itthon már nem lehet megélni, ki kellene vándorolni.

Magyarországot szigorú ellenőrzés alá veszi a népszövetség

A népszövetségi küldöttség vezetőjének nyilatkozata - Meghíusult a pfalzi köztársaság kikiáltásának terve

A genfi népszövetségi küldöttség Brumond vezetésével Bukarestbe érkezett. Brumond a magyar kölcsonre vonatkozólag kijelentette, hogy Magyarországban komoly ellenőrzés alá kell vetnie magát, mert enélkül a kölcson lehetetlen. Ez a kijelentés is bizonyítja, hogy a népszövetségi küldöttségnek látogatása

szoros kapcsolatban van a magyar kölcson ügyével,

mert célzatosan történik jelen időpontban a küldöttség budapesti látogatása.

Az a feltételektől függővé tett kijelentés, amely szerint az amerikai Egyesült Államok hajlandók résztvenni a német jóvátételi fizetések rendezésére összeülő londoni konferencián, nagy feltűnést keltett. — Franciaország sietett kijelenteni, hogy szívesen látja az Amerikát részvételével, de csak olyan feltétel mellett,

ha a versaillesi szerződés változatlanul fennmarad,

Ez a kikötés meglehetősen leszálítja a londoni konferenciához fűződő reményeket, amely ebben az esetben egyszerű tanácsadó szerepre szorítkozna és ez esetben

elmaradna a Páris környéki békeszerződések felülvizsgálása is.

Ez az ugynevezett nemzetközi jóvátételi konferencia angol körökben jó reményeket kelt így is, mert azt hiszik, hogy sikerült a kivezető utat megtalálni abból a borzalmas kaoszsból, amely a jelen viszonyok között Középeurópára és a környező ál-

lamok gazdasági helyzetére ránehezedik.

A pfalzi köztársaság kikiáltásának terve végleg meghíusult.

A rajnai köztársaság viszont kormányt alakított Mainzban. Az ideiglenes kormány elnöke Mathes. Ezzel szemben egyáltalán nem szilárdult meg a rajnai köztársaság. Egyrészt a lakosság forrongása veszedelmes arányokat öltött, másrészt a ruhrvidéki német ipar képviselői közvetlen tárgyalásokat kezdtek a belga és francia megszálló hatóságokkal. Ebből arra következtethetünk, hogy maguk a megszálló hatóságok sem tartják komolyan az új köztársaság hatóságainak szereplését.

A szeparatisták fosztogatásai tovább tartanak.

A krefeldi polgármester feleségét és leányát tuszul letartóztatták és elhurcolták. Düsseldorfban több ezer főnyi tömeg lövöldözve és rombolva járja be az utcákat.

A bajor kormány és a birodalmi kormány közötti konfliktus élességéből semmit sem vesztett.

Egyes törekvések mutatkoznak, amelyek arra irányulnak, hogy a bajor kormány a Németország többi részével való visszautasító álláspontját Kahr személyes álláspontjának minősítsék, amely

a bajor kormány nem azonosítja magát.

Ezzel szemben hangoztatják, hogy a birodalmi kormány nem szándékozik tárgyalásba becsatlakozni. Ezzel a kertes értékű nyilatkozattal kapcsolat-

ban azt a gyanúsítást említik fel, hogy Kahr tulajdonképpen

egy erős birodalmi diktátor kinevezésére törekszik

és ez a diktátor valószínűleg Ruprecht trónörökös lenne, aki nemrégiben a bajor királyi címet is felvette. Ennek a gyanúsításnak nem sok alapja van, mert kevésbé valószínű, hogy Ruprecht birodalmi szerepre vágyakozna.

Lapzártakor érkezett jelentések szerint a birodalmi német kormány erőlyes hangú felhívást intézett a vörös szász kormányhoz és

követelte, hogy a szász kormány mondjon le.

Ugyancsak a késő éjjeli órákban érkezett hírek szerint szombaton délután

Freibergben véres összeütközések voltak

a kommunisták és a katonaság között. A tömeg kiakarta fosztani az élelmiszerüzleteket, mire katonaságot vezényelték ki. A kifejlődött heves utcai harcban 15 katona meghalt, 20 pedig megsebesült.

A görög ellenforradalom vezére

több magasrangú katonatiszttel jugoszláv területre menekült és ezzel a görög ellenforradalmi mozgolódás egy időre véget ért.

A Newyork Tribuna jelentése szerint

Fiume kérdésében

gyakorlatilag már biztosítva van a megoldás, amennyiben is elhatározta hogy elfogadja Mussolini legutóbbi javaslatát. A kormány ezt az elhatározását, amelyet az olasz jegyzék átnyújtása után összehívott minisztertanács tegnap hozott, valószínűleg ma fogják közzéadni Rómával.

Hír szerint Sándor szerb király volt az, aki a kérdés rendezését sürgette, mert nagy súlyt vetett arra, hogy Olaszország és Szerbia között mielőbb megkötthessék a kereskedelmi szerződést.

Kapóra jön tehát, hogy van olyan hely, ahol annyira szívesen látják az embert, hogy még ingyen földet is adnak neki. Arra persze minél kevesebben gondolnak, mi lehet az oka annak, hogy hivogatni kell ide az embert. Ugy véljük hasznos szolgálatot végeztünk, ha felelünk e kérdésre, mielőtt személyes tapasztalatból kísérlelnék meg többen a választ megtalálni.

Kanadában tényleg kevés az ember. Hiszen akkora terület, mint Európa és mégis csak 1 millióval többen lakják, mint Csonkamagyarországot. Amíg ott minden ember kb. 170 hold földet kaphatna, ha egyelően osztanak szét Kanadát a lakosok között, nekünk hasonló körülmények között ennek századrésze kellene megelégednünk. Persze itt is vannak népesebb és népesebb tartományok. Egyesekben már csak 80 hold földre jut egy ember, de ide nem is hívják a bevándorolni hajlandókat. Azok a tartományok: Manitoba, Szaskacevan és Alberta, amelyek a bevándorlókat várják, mind nagyobbak, mint a volt Ausztria-Magyarország s e 3 tartományban összesen csak annyi ember él, mint a Tisza és az oláh határ között levő megyékben. Hely tehát van bőven.

A kanadai kormány pedig úgy véli, hogy ez baj, mert ha nincs elég ember, akkor paragon hever a föld, pedig annak az a rendeltetése, hogy adó alakjában jövedelemhez juttassa az államot. Ezért iparkodik a bevándorlást előmozdítani. De nemcsak az állam, hanem a nagy vasutársaságok sem találják helyesnek a gyér népességet. Hiszen ők azért építették ki a

vasutakat, hogy legyen fuvarjuk. Ehhez pedig termelés, tehát dolgozó kéz kell. A vasutépítésre is csak úgy vállalkoztak, hogy az állam nagy szabad területeket ajándékozott neki. E földek értéke persze a vasutépítéssel emelkedik s az építés költségei busásan megtérülnek az eladott vagy bérbe adott földekből, ha minél több igénylő jelentkezik s e mellett a birtokok termelésének szállítása is szépen jövedelmezne. Ezért segítik a vasutársaságok az államot a telepítő vállalkozásában, ezért tartotta szükségesnek Mr. Beatty is az európai kivándorlás tanulmányozását. A betelepítésre váró vidékek olyan fekvésűek, mint Dánia, Svédország és Eszszakoroszország. Ezeket a telepesre váró földeket előre meghatározott rendszer szerint beosztották. Az egységet a township alkotja, amely 9216 ha nagyságu négyzet. A township 36 négyzetre van osztva; egy-egy négyzet 256 ha nagyságu. Ezek ismét egyenként 4 felé hasított, kb. 111 kat. hold nagyságu négyzetre oszlanak. Ahol a föld még nincs betelepítve, de vasutja már van, minden townshipnek 4 tulajdonosa van: a szövetségi kormány, a vasutársaság, amelynek a 36 négyzetből külön-külön 16 rész jut, 2 rész az iskoláé és 2 rész a Hudson-öbölmenti társaságé.

Ha a letelepedni szándékozó olyan földet szemel ki, amely nem az államé, akkor a tulajdonostól meghatározott áron és fizetési feltételek mellett megvásárolhatja, vagy kibérelheti. Az állami földekből minden 18 évesnél idősebb férfi kaphat 111 holdat arra a célra, hogy ottthon alapítson

magának. Akinek ilyen szándékai vannak, az bejelenti ezt Ottawaban a belügyminisztériumban, vagy az ettől függő tartományi hivatalban, amely 10 dollár lefizetése ellenében az illetőt bejegyzí a föld tulajdonosai sorába. Ezzel a telepes a terület tulajdonosa lesz, de végérvényesen csak akkor, ha 3 egymást követő évben legalább fél évig ott lakik s a föld egy részét megműveli. Ha a telepes a szomszéd farmer fia, akkor nem kell ott laknia, elég ha megműveli. Ezzel segítik elő a családalapításban. Ugyanez az intézkedés érvényes abban az esetben is, ha a már letelepedett földmives akarja birtokát a szomszédságban növelni. Ha a bevándorló földmives óhajt letelepedni, akkor még különböző kedvezményeket is ígérnek neki.

Ezek a kedvező feltételek még sem tudták benépesíteni Kanadát. A szépen megindult bevándorlás egyszer csak megállt, sőt azt a kellemetlen tapasztalatot is meg kellett szereznie a kormánynak, hogy az ingyen földről menekülnek az emberek. Azóta a bevándorlás csak nem akar újra megindulni, ellenben a menekülés egyre tart. Kanada nem népesedik, hanem újra ürül. Mr. Beatty azért jött hozzánk is, hogy visszatérítse azokat a boldog időket, mikor Kanadát az új Eldorádónak festették le a lapok s annyi magyar kelt át ide az oceanon, hogy már falvak keletkeztek Kanadában. Beatty ur számít arra, hogy már régen elfelejtették azokat a világra szóló botrányokat, amelyek a szerencsétlenül járt kivándorlók miatt napirrendben voltak.

(Folytatjuk.)

VAKOLÓ KANÁLLAL...

Basahalmi kulturfőlény

avagy

mit is kíván a színügyi bizottság?

(Zenei blüett a basahalmi kulturdombok nemes és tekintetes civitásában. Szín: derengő kultur-hajnal, a felkelő nap álmodozva szórja halvány kultursugarait. Kulturívó és minden jog fentartva.)

Színügyi bizottság:

A mi eszünk sose botlik, Folyton esetlik, mindig kotlik, Azt is tudjuk, mi a dráma... Ilyen sok ész hol van máma? Ismerjük az eredetjét, Sekszpir összes operettjét, Bródi Sándort meg a Birót, Meg a többi zeneirót, Edissonnak a drámáját, Arany János operáját, S hogyha másho' nem is értünk, Kritizálni nagyon értünk: Evvel a nagy műveltséggel A bőrünkbe sose fértünk.

Színigazgató:

Kilyukad már a mi térdünk: Adjatok meg, amit kértünk.

Színügyi bizottság:

Jól van, jól van, odaadjuk, Legyen meg az akarattuk, De a nivót nem engedjük: Ezt kívánja velünk együtt A sok díszítő meg a népség, Növekedik hát a szépség. Először is sok a zene, Ette vóna meg a fene. Hogyha mindig csak zenélnek, Nem halljuk, hogy mit beszélnek. A karmester sosem játszik, A sugó meg sosem látszik. A lámpákat folyton gyújtják, Az éneklést alig nyújtják. A színésznők vékony lábuk, Nincsen elég vastag lábuk, Akármilyen nagy a rangjuk, Nincs elég mély szoprán hangjuk, Sose nézik meg a kottát, Azután meg nem játszották A direktor operáját, Pedig mindig operálják... A közönség nagyon műveit: A drámákon alig röhög, — Sose láttunk olyan művet, Akiben a díszítő röhög. Ez osztán csak a kivívó... Adunk pizt, de csakis úgy, ha Helyreáll az ősi nivó!

Színigazgató:

Hadakozunk, verekedünk, Mire felülkerekedünk, Ezzel a nagy színvonalal Korpa közé keveredünk.

Színügyi bizottság:

A mi eszünk sose botlik, Folyton esetlik, mindig kotlik, Azt is tudjuk, mi a dráma... Ilyen sok ész hol van máma? Ismerjük az eredetjét, Darwin összes operettjét, Bródi Sándort meg a Birót, Meg a többi zeneirót, Mohamednek a drámáját, Dorian Gray operáját, Bizottságunk kultur-esztét, Antigone Sophoklését, Odysseia Iliaszát, Kossuth Lajos Zrínyiászt, Mithridatést, Diogenest, Hortobágyi ciframénest, Madách Imre sok darabját,

Cyránónak Bergeracját, Klasszikusok büztét, izét, Napolcon Aeneisét, Moinár Ferenc szüz-erényét, Pasteur sok szép költeményét, Lehár Bélát, Erkel Pistát, Kolumbust, a tenoristát, Kultur-eszünk baját, büvét, Schwarz Bertholdnak összes művét. Hogyha másho' nem is értünk,

Kritizálni nagyon értünk: Evvel a nagy műveltséggel A bőrünkbe sose fértünk.

(Színigazgató rémülten eltávozik. — Bizottság az A-, B-, C-t és a legelőbérletet megszavazza. Shakespeare a sirjában tulsó oldalára fordul. — Kulturfőlény az ülést több műveltség hiányában berekeszti.)

LISZTIUS.

Különös vádlott a járásbiróságon

Aki nem akarja tudomásul venni az ítéletet

Különös esemény színhelye volt a közelmúltban a debreceni járásbiróság. A vádlott egy meglehetősen ideges pénzügyigazgatósági tisztviselő volt, aki hatalmas gesztusaival, szokatlan modorával, különös viselkedésével alaposan próbára tette a bíróságot, tanuk, hallgatóság türelmét, de a végén nem vette senki sem komolyan és mindenki mulatott rajta.

A vádlott a fáslián

A per Mellán Dezső járásbíró előtt folyt le. A vádlott rágalmozással, illetőleg becsületsértéssel volt vádolva. Mikor a tárgyalást megnyitották, bevonult a vádlott is.

— *Van szerencsém*, hallatszolt a következő pillanatban. A szokatlan üdvözlésre senki sem válaszolt. Erre a vádlott körülnéz, majd egy hatalmas gesztus kíséretében helyet foglalt — nem a vádlottak padján, — hanem a kályha mellett a fáslián. Pedig még nem is fűtöttek...

Én elmegyek

Mikor az elnök a személyi adatait veszi fel, a vádlott észreveszi, hogy az ügyvédje, akiben pedig összeménye összpontosult, nincs jelen a tárgyaláson.

— *Akkor én elmegyek — nem maradok, nem maradhatok itt — kiáltotta — s kalapját véve kiakart rohanni az ajtón.*

Kétszáznyolcvanszorosra emelik a lakbéréket

Az üzletek bére nyolcszázszorosra emelkedik

A Magyar Távirati Iroda jeleint: Vass József népjóléti miniszter az éjszakai minisztertanácson előterjesztette mindazokat a módosításokat, amelyeket a kibocsátandó lakásrendelet ügyében a drágaság ellen kiküldött parlamenti bizottság tárgyalása folyamán egyrészt maga már concedált, másrészt pedig ad referendum vett.

A minisztertanács a legfontosabb kérdésekben a következő módon határozott:

A lakások bére a közüzemi díjakkal együtt, az 1917-iki béreket véve alapul, 280-szorosa, aminek 120-szorosa része esik közüzemi díjra.

A boltoknál az 1917-iki bért véve alapul, november elsejétől kezdve az esedékes bér ennek 800-szorosa, amiben benne van a közüzemi díj.

November 1-én a lakásbérek nem 280-szorosa, hanem 240-szerese a közüzemi díjjal együtt, február 1-én azonban már a 280-szorosa szorzószám lép életbe.

A tervezetben szereplő 20 százalékos évnegyedenként való béremelkedés ügyében a minisztertanács

ugy határozott, hogy ennek

lépcsőzetes emelkedésének első foka nem 1924 február, hanem 1924 május 1-én lép életbe.

A közüzemi díj az alpbér 120-szorosában állapíttatik meg, ami úgy a kincstári haszonrészesedéstől, mint az adóktól, továbbá a husz százalékos emelkedéstől mentes.

Egyebekben a minisztertanács azoknak a koncesszióknak álláspontjára helyezkedett, amelyeket a népjóléti miniszter a parlamenti bizottság tárgyalása folyamán már megtejt.

Az új lakásrendelet alapján mindenkit érdekel, hogy hogyan alakul lakbérére november elsején. Egy gyakorlati példával a következőképpen világíthatjuk azt meg: Akinek 1917 május elsején az évi lakbére 1000 koronát tett ki, annak évi lakbére az új rendelet szerint 240,000 korona lesz, negyedévenként tehát 60000 korona. Ehez járul még 25 százalékos kincstári haszonrészesedés, amely azonban tiszta lakbér után fizetendő. Vagyis az adott esetben 67500 koronát fizet november 1-én a lakó negyedévre.

A leány-club diszközgyűlése

Szombaton, október 27-én délután 5 órai kezdettel tartotta a debreceni szociális misszió társulat leány-clubja diszközgyűlését a római katolikus főgimnázium nagytermében.

A diszközgyűlést a Svetits-intézet énekkara vezette be, majd dr. Lindenberger János prépost prelátus rövid, meleg szavakkal megnyitotta a gyűlést.

Utána Elmann Anna nővér a szociális misszió társulat beltagja beszélt. Fejtette a mai fiatal leánygeneráció nagy feladatait, komoly, fegyelmzett, megfeszített munkával keresztülérhető nagy elhivatottságát.

Majd Mandukits nővér tartott rövid beszédet, mely után Budalik Bertalan páter mondott nagyhatású ünnepi beszédet.

Foglalkozott Magyarország mai szomorú, reménytelen helyzetével, a kommun bukása utáni nagy lelkesültségnek, a lelkek ideális felbuzdulásának aláhanyatlásával.

— *Akik akkor a legbuzgóbb hazafiak voltak — mondta többek közt a páter — ma még buzgóbb börtöndnerekké váltak.*

Beszélt a keresztyén sajtó megerősítésének a szükségességéről és beszédét az országos katolikus egyesülés megszervezésének a kérdésével fejezte be.

A frenetikus hatást és hosszas tapsokat kiváltott beszédét Kovács Lionának, a debreceni leányklub tagjának erőteljes, mély átérzésű szavai követték. Gyula diák Magyar Miatyánk 1919-ben című költeményét adta elő a gyakorlott szavaló rátermettségével.

A diszközgyűlést a Himnusz el-éneklése rekesztette be.

A leányklub este 9 órai kezdettel a Katolikus Otthon helyiségében teaestélyt rendezett kiváló sikerrel.

A Máv. műhely Levente-avatató ünnepélye

A magyar őserő kiapadhatatlan forrásának, a magyar ifjuságnak fegyelmzettességéről, erejéről, ügyességéről fog tanuságot tenni az a lélekemelő sportünnepély, a melyet ma, vasárnap délután 2 órai kezdettel rendez a Máv. műhely a D. V. S. C. pályán. Ez az ünnepély száz meg száz a városból ide sereglett és a megye községeiből ide zárandokolt ifjunak szent bizonyágtétele lesz, hogy az ősi vér ott csörgedez még tisztán évezredek erejével a magyar ifjuság ereiben.

Ezen az ünnepélyen fog először teljes nagyságában bemutatkozni a magyar iskolánkülvüi testnevelés a magyar közönség előtt, a midőn a Máv. műhely iskolánkülvüi ifjait avatja a lankadatlan magyar őserő leventéivé.

Az ünnepély változatos műsoráról már megemlékeztünk, valamint arról is, hogy az ünnepély fényét a megjelent ifjuság száza mellett illustri vendégek jelenléte is emelni fogja. Debrecen város magyar közönsége zárandokoljon ki minél nagyobb számban a lélekemelő ünnepélyre és győzdjék meg saját szemeivel az ifjuság tetterejéről és arról, hogy a mig ilyen edzett, fegyelmzett, hazaszerető ifjusága van a hazának, nem veszett el Nagymagyarország.

Börkabátok, raglánok, öltönyök óriási nagyválasztékban a legolcsóbb áron Hajdusági férfi és fiuruha áruházban Piac-u. 67. Frohner-szálloda épület

Ismét emelni fogják a dohány árát

Egyelőre még cáfolják az emelés híreit

Budapestről jelentik: Értesülésünk szerint a dohányneműek árát november 4-én felemelik 60 százalékkal. Az általános drágulásnál különösen a cigaretta árt emelik. Az újabb drágulást a dohány beváltási árának majdnem aranyparitásra való emelésével és a munkabér lényeges emelkedésével okolják meg.

Illetékes helyen kijelentették, hogy az áremelésre azért van szükség, mert a gazdák termésüket csak buzapárlaton hajlandók átengedni.

Ezzel szemben egy másik hír szerint a dohányjövődék igazgatóságánál azt a kijelentést tették, hogy a trafikárak emeléséről szóló hír

nem felel meg a valóságnak.

A cáfolatot az eddigi tapasztalatok alapján csak kétkedéssel lehet fogadni, mert igen valószínű, hogy dacára a cáfolatnak, rövidesen újra felemelik a trafikárakat.

A Békessy vivóklub vivóakadémiája

Nagyszámu, előkelő közönség előtt folyt le szombaton este a református gimnázium tornatermében a debreceni Békessy Béla vivóklub kitűnően sikerült vivóakadémiája. A vivóakadémia illusztris vendégei Bertly László ezredes, a londoni és stockholmi olimpiász győztese és Gellért Alfréd budapesti kiváló vivómester, akiket a közönség hosszan és melegen ünnepelt.

A debreceni vivók közül Beczner József őrnagy, Taubler Gyula őrnagy, Takács Elemér százados, vitéz Vértess Béla, Majerszky Béla, Szabó Gyula rindőrfogalmazó, Tolnay Kálmán, Kalniczky Gyula főhadnagy és Ferenczy Pál vivómester indultak a vivóakadémián. A vivóakadémia igen szép, szemet-lelket gyönyörködtető sportot hozott, a résztvevők tudásuk legjavát nyújtották.

Különösen szép volt a Kalniczky-Gellért és Bertly-Takács közötti asszó. Bertly nyugodt vivásával, biztos pengevezetésével, gyors ri posttjaival sok-sok tapsot aratott. Külön iskolavivás volt a Gellért-Ferenczy mesterek közötti asszó, majd a végén Bertly és Ferenczy asszója.

A debreceniek közül a finem technikával vivó Kalniczky tűnt ki. Kellemesen mutatkozott be Szabó Gyula is, akiből rövidesen igen veszélyes vivó válik. A kezdők közül Simon Ferenc érdemel dicséretet. A vivóakadémiát dr. Benedek László egyetemi tanár, a Békessy vivóklub elnöke zárta be lelkes szavakkal s mondott köszönetet Bertly Lászlónak és Gellért Alfrédnek, ugyancsak a vivóakadémia többi résztvevőinek.

Biharmegyeiek figyelmébe!

KISS ANTAL VIZSGÁZOTT FOGÁSZ

21 éves praksissal sajátkezűleg végez mindenféle munkát, Berettyóújfalun, Főucca

Antiszemita világ a Szepességen

Véres tüntetések Késmárkon - Napról-napra növekedik a horogkeresztesek tábora

(A Hajdúfüld késmárki tudósítójától.) A Szepességen és a szepességi városokban az utóbbi időben egyre hevesebben lángol fel az antiszemitaizmus. A békés zipszerek mind inkább erősebben fordulnak szembe a zsidókkal, akik a cseh uralom alatt valósággal ellepték a zipszer földet és a régi becsületes kereskedelmet kiszorítva,

a szepességi kereskedők és iparosok szazait tették tönkre.

Késmárkon már megalakult a horogkeresztesek tábora is, amely elsősorban veszi fel a küzdelmet a cseh hatalomra támaszkodó zsidósággal.

A mozgalom megindítóit a prágai egyetemre járó szepességi diákok voltak, akik ott beiratkoztak az árisk egyesületbe, amely tudvalevőleg a legradikálisabb antiszemitaikat egyesíti. A diákok, akik ott megismerték szűkebb hazájuk igazi megrentőit, a zsidókat, elvetették a magot és ma már

az egész zipszer polgárság velük tart és velük érez.

Az antiszemita mozgalmak vezére Brixel tanár, aki a nacionalista ke-

resztyén gondolatnak leglelkesebb propagálója. Ő volt az, aki a „Hándervögeler“ kísérete mellett faturófalura járva, felvilágosító előadásokat tartott a népnök és fanatikus lelkesedéssel hirdette, hogy a szepességi németeknek szembe kell szállani a zsidó veszedelemmel és

le kell számolni a zsidókkal.

Ma már az egész szepességi németiség az ő táborában van s a polgárság nagy lelkesedéssel sorakozott a horogkeresztes zászlók alá.

A zsidók természetesen a csehekkel szövetségbe mindent elkövetnek, hogy a horogkeresztesek működését lehetetlenné tegyék. Legutóbb egy tüntetés alkalmával a késmárki rendőrséget is felvonultatták a horogkeresztesek ellen, akiket a cseh rendőrség csak

formális utcai harc után tudott nagynehezen széjjeloszlatni.

Azonban a horogkeresztesek tábora egyre növekedik s a zsidók elleni elkéseregés napról-napra hatalmas tüntetésekben nyilvánul meg s dacára a cseh üldözésnek, a szepességi elöb utóbb le fognak számolni megrentőikkel, a zsidókkal.

Becsületes szorgalommal szántottunk a magyar ugaron...

Dr. Rácz Lajos beszámolója a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara közgyűlésén — Egy évi munka eredménye

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara szombaton tartotta rendes évi közgyűlését dr. gróf Almásy Imre elnökelete alatt, amelyen Czeglédy Mihály és Perlusz Mihály alelnökök vezetésével nyolc vármegye gazdáinak és földműves munkásainak képviselői jelentek meg. A kamara igazgatójának, dr. Rácz Lajosnak kiváló munkaejéről tanuskodik a gyűlés elé terjesztett beszámoló

a kamara ezerégu, közhasznú tevékenységéről.

Mezőgazdasági érdekszervezetek egész sora, felvilágosító előadások gazdag eredménye, kísérleti tapasztalatok utmutatásai szerint megmentett mezőgazdasági termények több milliárdos értékei jelzik azt az utat, amelyet minden nehézség és akadály ellenére dr. Rácz Lajos igazgató vezetésével Horkay Lajos, Czeglédy Béla és dr. Julow Viktor titkárok munkája alapított meg. A magyar szellemű vezetés sikere az, hogy a gazdaiársadalom minden egyes tagja, a nagy földbirtokos és a legkisebb földmunkás egyaránt belátta az

egyetértő összefogó munka fontosságát.

A közgyűlés a délelőtti tartott választmányi ülés javaslatait egy választmányi kiscsazda és Vdsary József hozzászólásai után elfogadta. Az elnöki tanács, az igazgató választmány és közgyűlés különben a következő kérdésekben határozott:

Az építkezést törvénnyel kapcsol-

latosan kívánatosnak tartják, hogy a vidéki építkezések egyenlő elbánásban részesítsenek a fővárosi építkezésekkel.

A mezőgazdasági hitelszövetkezetek

rövidesen megkezdik működésüket.

A nemesített vetőmagvak terjesztése terén kiváló eredményt ért el a „Legszebb kalcisz“ kiállításal.

Évente Nyiregyházán burgonyabemutatót és vásárt, Debrecenben pedig exportcélu bor- és gyümölcs-mintavásárt rendeznek. A gyógy-növények terjesztése és összegyűjtése érdekében indított akcióját kisérti.

Talajismereti állomás

megalakulását teljes erejével támogatja, hogy ily módon a szikes talajok megjavításának nagyfontosságú kérdése is mielőbb gyakorlatiasan megvalósítható legyen.

Megtárgyalták az állatállomány feljavíthatóságának és a legelők javításának nagyfontosságú kérdését, amellyel kapcsolatban tenyészállatvásárt rendez a kamara. Az állatértékesítést szolgálja a Tiszántuli Mezőgazdák Állattenyésztő és Értékesítő Rt. Hasonlóképpen a gyógy-növények termelése és értékesítése érdekében megalukította a kamara a „Herba“ Alföldi gyógynövénytermelő és értékesítő Rt-t.

A kamara gyapjuakciója igen szép eredménnyel járt.

Kívánatosnak tartja a kamara ló- és sertés exportvásárok rendezését is.

A mezőgazdasági középiskola mielőbbi létesítését a kamara erősen szorgalmazza.

A közgyűlés végével készséggel járultak hozzá a tagok a kamarai illeték felemeléséhez, megfelelő külön székházalap megteremtéséhez.

Hortobágyi közlegelő

Meg kell alakítani a hortobágyi legeltetési társulatot

A Hortobágy rég időkől kezdve Debrecen állattenyésztésének alapját képezte. Az utolsó években azonban ez a legelőterület kezd kicsuszni a gazdák kezéből. Az utolsó két év-tizedben több olyan körülmény merült fel, melyek a hortobágyi állattenyésztést megszorították. Először jött a törzsgulya és törzsménes átbilyogozása, a halastavak több ezer holdjainak kihasítása, a legeltetési jog tagulása, majd a területek nagyobb mérvű tilalmazása,

a városi terhek fokozatos áthárítása a Hortobágyra,

„hadd fizessen a gazda“ szóval. S a nóta vége az, „hogy a gazda örülhet, ha a Hortobágyon legeltethet.“ Ezen az állapoton változtatni kell. Az 1913. évi X. törvénycikk, valamint a földreformtörvény módot és alkalmat nyújt a gazdáknak, hogy legeltető társulatot alkotva, a Hortobágyot mint közlegelőt igényeljék.

A Hortobágyon átlagban 20—22000 darab számcsószág legel, melyeknek 20—22 ezer katasztrális hold jó legelő kell. A Hortobágy nagyobb része messze esik a jó legelőtől és így ennek a 20 ezer darab jószág eltartására az egész Hortobágy nem sok, amint azt az utolsó évek be is igazolták. Tehát nincs az a szakértő, ki az állattenyésztés szempontjából, pártatlanul oly véleményt adna, hogy a hortobágyi legelőből egy hold is elég volna egy jószág legeltetésére. Nem állhat feun tehát az a híresztelés, hogy ne kórják a gazdák a Hortobágyot, mert akkor csak a felét kapják, míg most az egészen legeltethetnek. Igenis

kell, hogy az egészet kapják,

mert az is csak szűkösen elég. Nem tanácskozni kell, hanem cselekedni. Ott van a Gazdasági Egyesület, szervezze meg a legeltetési társulatot, ha pedig bármely okból nem akarja, ott van a Mezőgazdasági Kamara, majd megcsinálja, ha megmozdulnak a gazdák.

Nem szükséges megváltani a Hortobágyot, egy hosszabb bérlet ideje alatt majd ráérnek a gazdák gondolkodni azon, hogy miképpen váltsák azt meg. Ma még könnyű a megvalósítása, mert a gazdaközönség van többségben a városi parlamentben. Ha ez a többség azonban változik, akkor vége a Hortobágynak, mint közlegelőnek is. Akkor a hortobágyi legelő a múlté marad és csak gyermekeink meséiben hallhatunk majd a hortobágyi gulyákról, ménesekről. Piszkay.

Petroleum kiváló finom minőségben jutányos árt kapható

Stern festéküzletében Piac-utca 10. Bikkával szemben.

Megnyilt!

Előzékeny kiszolgálás!

GARAI ÉS TESTVÉRE

férfi-, fiuruha nagyáruháza PIAC-UTCA 11., Bika-szálló épület. Kérjük a t. közönséget, el ne mulassza kirakataink megtekintését!!!

Megnyilt!

Olcso, szabott árak!

HIREK

1923 október 27. (Vasárnap)
Prot.: Simon. Kath.: Simon.

1844 Kisfaludy Sándor halála a zala-megyei Sümegen. Himfy édesbuz szerelmén vidult és kesergeti egy egész generációja annak a nemzetlentartó magyar középnevelésnek, amelynek lelkét szótallattatta meg irodalmi működésében s amelyet védelmezett hosszú és érdemes közéleti pályafutása alatt Himfy költője.

1628 XIII. Lajos francia király vaszekü kanc. llárja, Richelieu kardinális megadásra kényszeríti Rochelle hugenotta várost s ezzel megdönti a francia protestantizmus utolsó jellegvívart is Franciaország politikai és vallási egysége érdekében.

Időjárás: Hazánkban csak nyugaton mutatkozott borulás. Az ég ma reggel tulnyomóan derült, eső nem volt és a hőmérséklet változatlanul magas. Maximum 26 fok, Egcsiben kevéssel 10 fok alatt van. **Időjárás:** Továbbra is enyhe idő várható legfeljebb nyugaton némi esővel.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 10-11-ig.

Városi képtár 10-11-ig.
Városi muzeum 9-12, 2-4-ig.
Csokonai-színház este fél 8 órakor A Kurucfurgang. Délután 3 órakor Szép aszszony kocsisa.
Uránia: Newyorki banditák.
Vigszínház: Vadász-expedíció az ősvadonban.
Apollo: Ha a bálványok összedőlnek.
Meteor: Lengyelvér.
A MAV. leveinte avató ünnepélye a DKASE pályán délután 3 órai kezdettel Szent Erzsébet Egyesület közgyűlése délután a római katolikus főgimnáziumban 4 órakor.
Bajnoki labdarugó mérkőzés a nagyerdői sporttelepen 1 és 3 órai kezdettel.
Gyógyszertárak közül vasárnap délután és éjjel szolgálatot tartanak: Kigyó, Magyar kor., Csillag, Isteni gondv.

1923 október 29. (Hétfő)

Prot.: Narcisz. Kath.: Narcisz.

Közművelődési könyvtár: 10-12-ig.
Csokonai-színház: Este fél 8 órakor Tavaszi.
Vigszínház: Az örök rejtély és Férfi és feleség.
Uránia: A száztalléros leány.
Debrecen város jog- és pénzügyi bizottságának ülése a városházán délután fél 4 órakor.
A református presbiterium ülése 3 órakor az egyháztanács termében.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszaru, II. Rákóczi Ferencz, Nádor, Csokonai, Reménység.

Vasárnapi istentiszteletek:

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Révész Imre lelkész, ágendázik Ury Ferenc segédlelkész, délután 5 órakor prédikál Marton Sándor segédlelkész.
Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Széle György lelkész, ágendázik dr. Böttkös Béla s. lelkész, délután 3 órakor prédikál Ury Ferenc s. lelkész.
Korsuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Baja Mihály lelkész, ágendázik Gábor András s. lelkész, délután 5 órakor prédikál Gábor András s. lelkész.
Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc lelkész, ágendázik Peleskey Sándor s. lelkész, délután 3 órakor prédikál Peleskey Sándor s. lelkész.
Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Boér Karoly vallásánár, ágendázik Papp Imre s. lelkész, délután 3 órakor prédikál Papp Imre s. lelkész.
Homokkertenben délelőtt 10 órakor prédikál és urvacorát oszt Sipos Imre közp. lelk. hivatal vezető, délután 3 órakor prédikál Uray Sándor lelkész.
Szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál Marton Sándor s. lelkész.
Nyilas-telepen délután 3 órakor prédikál és urvacorát oszt dr. Böttkös Béla s. lelkész.
Kollégiumi oratoriumban délelőtt 11 órakor a középiskolai növendékek számára prédikál és urvacorát oszt Mezey Béla vallásitanító lelkész.
Katonai istentiszteletek: Nagytemplomban délelőtt fél 9 órakor prédikál: Főth Lajos katonai lelkész.
Parlagon (Gazdasági Akadémia) délelőtt 10 órakor prédikál Uray Sándor lelkész.

Tanyai istentiszteletek: Halápon prédikál Lecső József theologus, Ondád Kádár-dűlön prédikál Kocsis János tanyai lelkész. Szepesen prédikál Varga Miklós theologus.

Vasárnapi iskolákat a következő helyen tartanak: Diakonissza Otthonban Ispóty-telep, délelőtt 9 órakor; Széchenyi-utca 4. szám a paróchián délelőtt 9 órakor; Dóczy-intézetben, Korsuth-utca, délelőtt 9 órakor; Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor; Nőegyleti Árvaházban délelőtt 9 órakor; Csap-kerti iskolában délelőtt 9 órakor; Csap-utcai iskolában délelőtt 11 órakor; Homokkerti imaházban délelőtt 11 órakor; Egyháztéri fiúiskolában délelőtt 11 órakor; Pacsirta-utcai fiúiskolában délelőtt 9 órakor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetelét vasárnap délután fél 4 órakor a Diakonissza-intézet Ispóty-ut 9. szám alatt tartják.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület folyó hó 28-án, vasárnap Kollégium, földszint 4. sz. a. délután 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

A Templomegyesület „Vegyes Énekkora” tanulásait hetenként csütörtökön este tartja a Kollégium ének- és zenetermében. 6-7-ig a hölgyek, 7-8-ig a férfiak részére. Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az ág. hitv. ev. templomban

(Miklós-u. 3. szám) az istentiszteletet okt. hó 28-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Fábry Tivadar ev. tábort lelkész végzi.

A róm. kath. templomban.

Ma vasárnap, október 27-én: Reggel 6, 7, 8, fél 9, 11 és fél 12 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor énekes nagymise, utána szent beszéd.
Délután fél 4 órakor szent olvasó, szent beszéd, szűz Mária ájtatosság.

A gör. kath. templomban

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, fél 8 órakor olvasott szent mise, 10 órakor nagy szent mise szent beszéddel, délután 3 órakor vecsernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

Akikről lassan megfeledkezünk...

Ismét adáz pártküzdelmektől viaszlyos a kis ország szélében hosszban közel határai között. Apró-cseprő pozíció küzdelmekben öröklődik fel magyar energia magyar erő ellen — s a sokmillió rabmagyarok láncának csörgése, magyar iskolák összeomlása, üldözöttek jaja odaát-ról át nem hallatszik, a belső tusakodások zajában. Nincsen, aki hallja, nincsen, aki segítségre szorítsa öklét, aki fohászokdjék a nagy lezámolásért. Idebent a legjobb magyarokkal készülnek végső lezámolásra, tilalmas minden megmozdulás, amely a megalkudni, megnyugodni soh' sem tudó irredenta gyótrelnes akaratában fogant Banksápok, börze, könnyű, munkátlan kereset biztosítására áll a béke belső és külső gyilkosainkkal. „Szabad” Csekaországunk rabmagyarja, szolgálja belső bitang idegeneknek, ha a megfeledkezésnek e sőtét reménytelenségében felfáj sóhajtásod Rákóczi városa felé, ha álmodó szemében feltüdökölnek a székely havasok: várj, csodára várhatsz már csupán. Lász, feltámad még Magyarorszag. Feltámad ujra, ha ők jönnek el valamikor, rabigát törő testvéreink a demarkáción tulról a mi felzabadításunkra.

— Rendkívüli városi közgyűlés.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága október 29-én, hétfőn délután fél 4 órakor a városháza tanácstermében ülést tart. Kedden délelőtt 9 órai kezdettel ugyanis rendkívüli városi közgyűlés lesz, amelynek tárgysorozatán csak öt ügy szerepel. A jog és pénzügyi bizottság hétfői ülésén a közgyűlésnek ezeket a tárgyait készitik elő.

— **A Hangya szövetkezet közgyűlése.** A debreceni Hangya szövetkezet a Kereskedő Társulat dísztermében ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja közgyűlését. A vezetőség kéri a tagokat, hogy pontos időben és teljes számban jelenjenek meg.

— **Révész Imre előadása. Megrontotta-e a reformáció és protestantizmus a magyar nemzet egységét?** Ezzel a címmel tart előadást november 2-án, pénteken este 6 órakor a Kollégium dísztermében dr. Révész Imre lelképásztor a Kálvinisták Templomegyesületének hitvédelmi szakosztályi ülésén. Debrecen kálvinista társadalma bizonyára nagy számmal fog megjelenni az érdekesnek ígérkező előadáson.

— **Új nagyközség.** A belügyminiszter a Pest-Pilis Solt-Kiskun vármegyébe kebeleztet Pálmónostor község határához tartozó ugynevezett Gáterpuszta határrésznek önálló nagyközséggé alakulását megengedte és az új község nevét ideiglenesen Gáterben állapította meg.

— **Ingyen utazhat Budapestre,** annyit megtakarít, ha vászon, szövet, menyasszonyi kelengye és egyéb főfőszaru bevásárlásánál felkeresi Sarkadi Rudolf kézműárúházát (IV., Fővám-tér 3.) Felhívjuk egyébként olvasóink figyelmét a cég mai számunkban megjelent hirdetésére.

— **Dr Berencsy Zoltán** nőorvos Ferencz József-ut 2. szám alá költözött, rendeléseit itt folytatja.

— **Korlátozások a vasúti forgalomban a tiszafüredi vonalon.** A Tiszafüred melletti Tiszahíd vasszerkezetének betolási munkálatai miatt kedden, október hó 30-án 5 órától 18 óráig **Tiszafüred-Poroszló állomások között a vonatforgalom szünetelni fog.** Ebből kifolyólag ezen a napon az 5522. sz. vonat, amely Debrecenből 5 óra 28 perckor indul, nem Fűzesabonyig, hanem csak Tiszafüredig fog közlekedni, míg az 5521. számú vonat nem Fűzesabonyból, hanem csak Tiszafüredről indul.

— **A városi létszámapasztó bizottság** szombaton tartotta utolsó ülését. Ertesülésünk szerint eddig ötven városi tisztviselő és alkalmazott jelentkezett a bizottságnál, bejelentve, hogy a város szolgálatából önként ki akar lépni. A létszámapasztó bizottság ezzel be is fejezte működését és kedden délelőtt már ki is hirdetik, hogy kiket bocsátanak el a várostól.

Budapest székesfőváros által kibocsátott
kölcsönkötvényeket
névértékén vásárol, kivánságra az értük befolyt összeget
évi 200-300 százalék kamatra kihelyezi
„MERCUR”
Értékpapir és Áruforgalmi Részvénytársaság
Debrecen, Széchenyi-u. 6.
Telefonok: 298, 14-35.
Távíratcím: „Márért.”
Felvilágosításokkal telefonon vagy levélben is készséggel szolgálunk.

— **Társadalmi és egyesületi élet.** A Debreceni és Hajdúvármegyei Diákszövetség új tisztikara. A Budapesten tanuló debreceni és hajdúvármegyei egyetemi hallgatók egyesülete, a Debreceni és Hajdúvármegyei Diákszövetség a napokban tartotta tisztújító közgyűlését Budapesten. A közgyűlésen megválasztott új tisztikar a következő: elnök Hadházy László szigorló gépész, alelnök Gaál Elek, főtitkár Kovács Elemér, titkár Kunffy Sándor, pénztáros Hevessy Sándor. Az új tisztikar működése elé a legteljesebb bizalommal tekint a szövetség.

A **debreceni gazdasági akadémiai hallgatók első közgyűlése.** A debreceni gazdasági akadémia ifjusága október 27-én szombaton délelőtt 10 órakor tartotta első közgyűlését. A gyűlést Takách Géza ifjusági elnök nyitotta meg. A közgyűlés tárgysorozata közé tartozott az alelnök, a vigalmi elnök és a becsületügyi választmány megválasztása. Alelnöknek Kencs Gábor, vigalmi elnöknek Dassewffy György, a becsületügyi választmány elnökévé Soltész Sándor csendőrnagy választottak meg. Az elnök buzdító beszéde után az akadémia igazgatója, dr Varga Kálmán meglegedését fejezte ki a választás sima lefolyása felett. Az alakuló közgyűlésen a tanárikart Stolp Ödön gazd. akad. tanár képviselte.

A **„Hittanszaki Önképző Társulat”** ez évben is a régi hagyományokhoz híven adózik a reformáció emlékének. Október 31-én (szerdán) emlékünnepelet rendez délelőtt a Gályarabok emlékoszlopánál, délután 4 órakor a kollégium dísztermében. Az emlékünnepek műsora a következő: Délelőtt 10 órakor a gályarabok emlékoszlopánál „Térj magadhoz drága Sion” éneklí Mácsai Sándor vezetésével a főiskolai kántus. Emlékbeszéd, tartja Kiss György 4. é. th. Solyomosi József szavalja „Gályarabok emlékoszlopánál” c. költeményét. Az emlékoszlop megkoszoruzása. XLVI. zsoltár, éneklí a főiskolai kántus. Délután 4 órakor a Kollégium dísztermében: Falmer: „Szállj most le ránk” éneklí a főiskolai kántus. Megnyitó beszédet tart dr Lenc Géza e. ny. ir. tanár. Részlet Haydor „Teremtés” c. művéből: „Ima” Wéber „Büvös vadász” c. dalművéből: éneklí Papp Ilonka 4. é. t. zongorán kíséri Szigethy Gyula 2. é. th. Ünnepi beszéd, tartja Seres Béla 4. é. th. Chopin „Nocturne” (B. moll) zongorán előadja: Molnár Sándor 5. é. th. Szabolcska Mihály: „Kálvin” c. költeményét szavalja Boda Ferenc 3. é. th. F. Wagner: „Luther éneke”, éneklí a főiskolai kántus. — Önkéntes adományokat a társulat céljaira köszönettel fogad a rendezőség.

— **Eljegyzések.** A debreceni anyakönyvi hivatalnál a következők jelentették be eljegyzéseiket: Kovács Imre—Vigvári Gizella, Krámer Kálmán—Herskovits Erzsébet, Kiss Imre—Vámos Zsuzsanna, Molnár László—Sulyok Mária, Lőrincz József—Révész Erzsébet, Erdei János—Bagi Julianna, Kovács Sándor—Kenéz Róza, Fekete Ferenc—Szabó Mária, Takács Sándor—Kardos Julianna, Horzsa Károly—Harangi Margit, Miskolci Ferenc—Vékony Mária, Tóth István—Kozma Margit, Markovits József—Kovács Etelka, Papp Lajos—Miskolci Mária, Páva Ferenc—Miklós—Fehér Zsuzsanna Margit, Piros Ferenc—Tolnai Eszter.

Katonai és polgári sapkaműhelyét Rotulán József a Széchenyi-utcai Csendőrlaktanyából áthelyezte Egyháztér 4. alá

Tanulmányi látogatás. Az állami főreáliskola nyolcadik osztálya pénteken meglátogatta Sipkovits Béla Sziv utcai üveg-ciszoló és tükörfoncsorozók üzemét. — A tulajdonos szíves magyarázatai s a vidéken pártatlanul álló berendezés értékes okulást szereztek a tanulóknak.

Elájult a törvényszéki tárgyaló teremben. Izgalmas esemény játszódott le szombaton délelőtt a debreceni kir. törvényszék büntetőtanács-termében. A Visky-tanács több árdrágítási pert tárgyalt s szódavizárdragitással került vádlottak padjára Reich József terettyőújfalui lakos is. Amint a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, Reich a kiállott izgalmak következtében elájult s eszméletlenül terült el a padlón. A törvényszéki szolgáló több hallgató segítségével kivitte a folyosóra Reichot, aki csak pár perc múlva tért magához. Reichot különben felmentette a bíróság az árdrágítás vádjá alól.

A hősök emlékünnepe. Debrecen városa november másodikán a debreceni hősök temetőjében emlékünnepeket rendez. Az ünnepély délután fél négy órakor kezdődik. Felvonulnak ez alkalommal a város küldöttéi, a debreceni társadalmi egyesületek, az összes iskolák. Az ünnepély délután három órakor indulnak a város házára. A hősök temetőjében tartandó ünnepély műsora a következő: Himnusz, előadja a katonazenekar, ünnepi beszéd, a városi dalegylet énekszáma, Kelmár János gazd. akadémiái hallgató szavalata, az emlékmű megkoszorúzása s végül a Szózat, melyet szintén a katonazenekar fog előadni.

Angyalcsinálással vádolt szülésznő. Özv. Csörgő Ferencné debreceni okleveles szülésznőt előzetes letartóztatásba helyezték két rendbeli magzatelhajítás bűntette miatt. A jelek szerint több hasonló bűncselekmény terheli a lelkét. A büntető eljárás folyamatban van ellene.

Köröznek egy álgrofit. A debreceni rendőrség elrendelte egy jómegjelenésű szélhámos körözését, aki magát hol Balázs főhadnagyának, hol Balázs kutatómérnöknek, hol pedig gróf Telekinek adta ki magát. Legutóbb Hajduszoboszlón garázdalkodott s házasságszédőlegéseket követett el.

Borbély és fodrász iparosok figyelmébe. A kereskedelemügyi miniszter nem engedélyezte a vasárnapi munkaszünet felfüggesztését azzal az indoklással, hogy Debrecen területén levő 97 borbélyiparos közül csupán 48 kérte, hogy az iparát vasárnapon is folytathassa, míg 9 elene nyilatkozott, 40 pedig nem foglalt állást. A kamara végre világos helyzetet szeretne teremteni ebben az ügyben s azért felkéri azokat a borbély és fodrásziparosokat, kik a vasárnapi munkaszünet felfüggesztését kívánják, hogy a kamara hivatalának 3 as számú szobájában kitett ívet hétfő reggel 8 órától kezdődőleg szerdán déli 12 óráig írják alá.

Házasságok. Debrecenben az elmúlt héten a következők kötötték házasságot: Harangozó József asztalos segéd ref. — Tenkei Vilma ref., Vadai Mihály szabó segéd r. kath. — Balla Amália ref., Goldstein Dezso magántisztviselő izr. — Kiss Margit izr., Czeglédi István géplakatos segéd r. kath. — Nagy Zsuzsanna ref., Kasza Lajos kőműves segéd ref. — Baranyi Mária ref., Fodor Antal mozdonyvezető gyakornok ref. — Horvát Julianna ref., Nyavalyádi Gergely napszámos ref. — Helmecci Eszter ref., Szatmári József napszámos ref. — Molnár Eszter ref., Zivaczki Vencel máv. altiszt r. kath. — Gyermán Erzsébet g. kath., Onga Gyula pék segéd r. kath. — Pfeifer Etelka r. kath., Sücs Imre csizmadia mester ref. — Kiss Julianna ref., Madai István kisbérő ref. — Nagy Eszter ref., Jégh Lajos kereskedő segéd ref. — Kecskés Julianna r. kath., Kallai Mihály kőműves mester ref. — Bagoly Julianna ref., P. Nagy Sándor cukorka gyári raktárnok ref. — Zsáka Zsuzsanna ref., Szatmári Miklós napszámos ref. — Fási Zsuzsanna ref., Molnár Lajos napszámos ref. — Vársárhelyi Julianna ref., Kosina Bóla kisbirtokos r. kath. — Kovács Ilona r. kath.

Száz millió koronát, hatvan millió, ötven millió, negyven millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Hivatalos árak: egész 4000.— korona, fél 2000.— korona, negyed 1000.— korona. Rendeljen levelezőlapon november 1-ig, mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktervet azonnal küldi a Bankó Bank Részvénytársaság Budapest, VI., Andrássy ut 60.

Főzések
Paradicsom
Gyümölcs
Jam
Pástétom
Hal

K

Konservek

Tea

rum, teasütemény, csokoládé-
dessertek, sajt, fajalma, —
asztali bor, — borsó, lencse
a legolcsóbb napi árban

Félegyházy János

cégnél szerezhető be
Piac- és Miklós-u. sarok

Legújabb divat

Record,
Revu des Modes,
Paris

és mindenféle kézimunkalapok
nagyválasztékban

Csáthy Ferenc R.-T.

könyvkereskedésében.

SZÍNHÁZ

Műsor:
Vasárnap délután: Szép asszony kocsisa
este: Kurucfurfang.
Szerda: gróf Rinaldó. B) bérlet.
Csütörtök: Nóra. C) bérlet.
Péntek: Nóra. D) bérlet.
Hétfőn: Tavasz. A) bérlet.
Kedd: Kurucfurfang.

Színházak és mozgosszínházak közleményei
Csokonai-színház
„Száz liba egy sorban“ ma ritkán látható és talán éppen ezért van a „Kurucfurfang“ előadásán a vég nélküli ismételtése e dalmak. Rolkó coupletjai és a többi gyönyörű ének am és a kedves mulattató szöveg igazán megérdemelt nagy sikert hoztak e darabnak. „Szép asszony kocsisa“ az ideai sláger újdonság vasárnap délután kerül színre, de ennek a sikerével bátran felveszi a versenyt a hétfői „Tavasz“ Strausz operette előadás.

Waldbauer-Kerpely hangverseny a Csokonai színházban.
Apollo-mozgó
Ha a báványok romba dőlnek és a Pusztai princ. amerikai drámák. Főszerepő Geraldine Farrar.

Urania-mozgó
Newyorki banditák, nagyszabású walandorregény, főszerepő Harry Hill, kísérő Snoby és a szesztilalom.

Vigszínház-mozgó
Vadász-expedíció az óvadonban. Az ideig létező legszebb, leghitelesebb afrikai dzsungelbeli vadállatfelvételek. A budapesti Urania egy hónapig tartotta műsorán.

Meteor-mozgó
Vasárnap Lengyelvér v. lagslager Petrovichal. Csütörtökön Az Orkán, amerikai világrakéta. A tolongás ekerülése végett kéri a jegyeket szombaton kiváltani.

TESTEDZÉS

Vasárnapi program

Vasárnap a nagyerdei sporttelepen lesznek bajnoki labdarugó mérkőzések, amelyek számottevő érdeklődésre tarthatnak számot. **Délután 1 órakor**

BUSE-DKASE

bajnoki labdarugó mérkőzés. A szimpatikus berettyőújfalui sport egyesület eddig igen szép eredményeket ért el, — mint első osztályú csapatnak ez lesz az első debreceni szereplése, így bemutatkozását általános nagy érdeklődés előzi meg. A BUSE erős ellenfelet kap a DKASE-ban s bármily lelkesedéssel is fog játszani, a DKASE győzelmét nem akadályozhatja meg. **Biró Bródy Barna. Utána 3 órai kezdettel**

DEAC-DTE

bajnoki mérkőzés. A két régi rivális küzdelme mindig érdekes sportot hozott. A DTE mindig a DEAC ellen játsza ki legjobb formáját, míg a DEAC épen a DTE elleni győzelmét ambicionálta legjobban. Legutóbb, tavasszal 2:2 eldöntetlen volt az eredmény. Az egyetemi csapat rossz startot vett s több értékes pontot vesztett, így most égetően szüksége van a pontokra, a DTE is rosszul kezdett, de most kezdi visszanyerni formáját. A DTE Urbanovicsal megerősödve, a csatázó sorban veszi fel a küzdelmet, a DEAC új összeállítással kísérletezik. Ha a DEAC lelkesedéssel teli megy a küzdelembe s végig állja az iramot, győzni fog, ehhez azonban szükséges, hogy minden embere tudása legjavát nyujtsa. **Biró Szeiff (Budapest) lesz. Délelőtt a nagyerdei sport-**

telepen 8 órai kezdettel a DEAC II-DTE II. szövetségi díjmérkőzését játsza le. **Biró Páló István** lesz. **Nyiregyházán** a NyTVE a Kisvárdai SE-vel játszik bajnoki labdarugó mérkőzést. Az utóbbi időben a NyTVE állandóan győzött a KSE ellen, a honi pálya s közönség — bár a NyTVE legjobb emberét, Guttmannt nélkülözi — ismét a NyTVE győzelmé mellett szól. **Biró Becskő Géza** lesz.

Hajduszoboszlón a DMTE—Hajduszoboszlói SE játsza le a múlt vasárnapról a sötétség miatt elmaradt 25 perces. **Biró Tamásy László** lesz. A mérkőzés állása a félbemaradt után 1:0 a HSE javára.

A hetedik svéd—magyar válogatott mérkőzés. A magyar sportközönség figyelmé szeme vasárnap Budapestre irányul, ahol a hetedik svéd—magyar válogatott mérkőzés lesz. A magyar csapat a szövetségi kapitány, Kis Gyula elfogultságából a hozzá nemértésből kifolyólag nem a legjobb felállításban veszi fel a küzdelmet. Fehér — Mandl, Hungler II. — Kertész, Orth, Bum Braun, Molnár, Spitz, Eisenhoffer, Solty képviseli a magyar színeket. Vogl II. betegsége, Fuhrmann, Pataky, Jeszmas, Csontos s több más rátermett játékos a szövetségi kapitány jóvoltából hiányzik a magyar csapatból. Ennek ellenére bizva a magyar csapat küzdőképességében, a magyarok győzelmét várjuk. **Biró Schmilger (Bécs) lesz.**

Pataky játszik Spitz helyett. A közvélemény osztatlan felzudulása nyomán a szövetségi kapitány névre hallgató Kis Gyula, az eredetileg kijelölt Spitz helyett Patakyt FTC kérte meg, hogy a svédek ellen közzépső-csatázót játszon. Pataky nobilisan eleget tett a kérésnek Szereplésével hatalmasan megerősödött a magyar csatázó sor.

MENYASSZONY KELENGYÉK
VÖLEGÉNY
BABA

legelőnyösebben szerezhető be

KARDOS LÁSZLÓNÁL

DEBRECENBEN, Kossuth-utca 9.
Szabott árak! — Szakszerű kiszolgálás!
Jó minőség!
Alapítási év: 1831.

Mein félé

uj termésű tea

Vidékiek részére a legjobb bevásárlási forrás!

SARKADI RUDOLF

kézműáru r.-t. Budapest, IV., Fővámter 3. (Központi vásár-csarnokkal szemben)

Kelengyevásznak és sífonok méterje	7,000 K
Barchetek méterje	11,000 K
Mosóceig méterje	9,000 K
Cibelinek méterje	18,000 K
Chottis szövetek méterje	17,500 K
Fejkendő darabja	6,000 K
Gyapju kötött kabát	70,000 K

Nagy raktár téli cikkekben, u. m. fej- és posztó nagykendőkben. Menyasszonyi ruhásmek nagy választékban!

KÖZLEKEDÉS

Ismét emelkedett a bankjegyforgalom

A múlt hét a német krízisben nem hozott megoldást. Az egész világ feszült figyelemmel várja a további eseményeket. A német márka további elértéktelenedése folytatódott, annak ellenére, hogy a német kormány a devizák szabadforgalmát megszüntette. A hét vége felé az elértéktelenedés veszített ugyan gyorsaságából, azonban ez nem tudta megakadályozni a belföldi áralakulás további felfelé törő irányzatát. Az

egyelel kivétel az értékpapir-piac volt,

amelyen a hét utolsó napján az irányzat tartott volt.

A magyar korona stabilitása a múlt héten is változatlan volt és ez a magyar áru- és értékpapirpiacokon az áremelkedés tekintetében mérséklőleg hatott. A Pester Lloyd indexszáma szerint

októberben az árak mindössze 5,68%-al emelkedtek,

ami az előző hónapok áremelkedéseivel szemben csekélynek mondható. A jegyintézet legutóbbi kimutatása szerint az általa kiadott új fizetési eszközök mennyisége jelentékeny apadást mutat, mivel október harmadik hetében mindössze

16,4 milliárd korona értékű új államjegy került forgalomba,

annak ellenére, hogy a jegyi tőzset a kereskedelem és az ipar részéről támasztott hiteligenyeket 21 milliárd korona erejéig elégítette ki és az államkincstárnak további 6 milliárd előleget folyósított.

Egy fővárosi pénzintézet fejlődése

Egyre terjeszkedik a Termelők Bankja ipari koncernje

A tőzsdei nem hivatalos forgalomban szereplő bankpapirok egyik legértékesebbje a Termelők Bankja, amely legközelebb különben a hivatalosan jegyzett részvények közé kerül. A Termelők Bankja 1911-ben alapult, jelenlegi alaptőkéje 300 millió, tartaléka 150 millió, de a közeli hetekben az alaptőkét jelentékenyen felemeli.

A bank igazgatóságában a következő notabilitások foglalnak helyet: gróf Arz Roderich nagybirtokos, ifj. Hegedűs Sándor, herceg Hohenlohe Ferenc (elnök), herceg dr. Lippe Alfréd, Perlaky György nemzeti gyűlési képviselő, gróf Pallavicini

Alfonz (alelnök), Róna Sándor (vezérigazgató), ifj. dr. Rupprecht O. i. v. r., dr. Szilágyi Lajos nemzetgyűlési képviselő, gróf Vojtkffy Hubert stb.

A Termelők Bankja már eddig is számos kitűnő iparvállalatnál szerzett nagyobb érdekeltséget, de a közeljövőben újabb ipartelepeket nyit meg.

A meglévők közül a Mátyásy-fele gépgyár és vasöntőde, a székesfehérvári ALBA vegyészeti gyár és a Hadrósa üzemek közül a fésű-, bot-, faáru-, üvegtechnikai gyárak, cipő és konfekció üzemek a nevezetesebbek. A Termelők Bankja tőzsdosztályi vidéki megbízásokat is a legkülönösebben effektuál és készpénz kihelyezésével is foglalkozik. A Termelők Bankja központi helyiségei Budapesten, IV. Ferenciek-tere 9. szám alatt az első emeleten vannak.

A paprika külföldre szállítása. A földművelésügyi miniszter rendelete alapján a paprika vámkülföldre szállításához vizsgálati bizonyítvány szükséges, amelyet hozzá intézett kérelemre a gyógy- és ipari növényforgalmi iroda (Budapest, IX. Lónyay-utca 7.), illetőleg annak szegedi vagy kalocsai telepe ad, időnként megállapított díj ellenében. B. bizonyítvány csak termelőnek, feldolgozóknak és ezek szövetkezeteinek, végül hivatásos paprikakereskedőknek adható.

A Pesti Tőzsde új száma érdekes cikket közöl arról, hogy miért és hogyan fog megszilárdulni a tőzsde. Rörpör számol be a tőzsdei tagfelvételi, tagrezizioról, a bankkondíciók megdrágulásáról, a tőzsdei áresések okairól és a kilátásokról, egyes vállalatok tranzakcióról. Szenczáción tudósítás számol be Bosel új tőzsdeakcióról és a Länderbank megszökött igazgatójáról. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Izabella u. 43.

Mindennemű sorsjegy és értékpapir-ügyben szívesen ad felvilágosítást a szerkesztőség. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal. Előfizetési ára negyedévre 10.000 korona, egyes szám ára 800 korona.

Az új tőzsdenaptár. A tőzsdetanács október 27-én Véghe Károly elnökletével ülést tartott és elhatározta, hogy november hónapban a következő napokon lesz az értéktőzsdén hivatalos forgalom: November 2-5-7-9-12-14-16-19-21-23-26-28-30. A tanács tudomásul vette a budapesti Giro és Pénztáregylet R. T.-nek azt a bejelentését, hogy a csekkrendszer életbeléptetését két héttel elhalasztotta.

A TŐZSDE

Magyar korona: 3.02 1/2
Zürichi zárlat

Hollandia 218 1/2, Newyork 561, London 2525, Páris 3332 1/2, Milano 2549, Prága 1665, Budapest 3.02 1/2, Belgrád 640, Bukarest 262 1/2, Varsó 1 1/2, Bécs 78 1/2, Szófia 530, Berlin 0000J00006 1/2.

Devizaközp. hiv. árf.

Dollár 19400-20500, Francia frank 1175-1241, svájci frank 3460-630, cseh kor. 578-622, lei 97-110, lira 895-950, dinár 225-39, 100 német márka —, osztrák korona 27 35-29 55 fillér.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat gabonában továbbra is lanyha volt, egyebekben tartott, üzlet nélkül.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 890-900, egyéb 880-900, 79 kilós tiszavidéki 905-910, egyéb 900-05, rozs 590-600, takarm. árpa 630-65, sörárpa 725-50, köles 760-780, zab 660-680, tengeri 660-670, repce 1600-700, korpa 360-65 korona kilogrammonként.

Ferencvárosi sertésvásár

Maradvány 261, nem érkezett semmi, eladatott 5.
Árak: Zsirserlés fiatal könnyű 7500-8500, nehéz 8400-9500.

REGÉNY

Tavaszcvarok

IRTA: IGMÁNDY GÉZA

I.

Főtisztelendő Varga Mihály spirituális ur a reggeli rendezes exportá-cióját mondta.

A felkelő nap kíváncsi sugarai átbujtak a kápolna festett üvegein és dicsfényvel vették körül a szentek fejét. A szeszélyes faragványu barokk padokban áhitatos figyelemmel hallgattak a kispapok.

Az agyonolvasott Szentírás latin idézetei röpöködtek monoton egyhangúságban a spirituális ur ajkain: „... Vos estis sal terres, vos estis lux mundi...”

Csak néha-néha roppant meg valamelyik öreg pad annak jeléül, hogy egy buzgó hallgatót ismét elnyomott az álom. A felriadt levita óvatosan emelte fel félrebillent fejét és lopva a szószék felé nézett.

„... letették előtte. És az üdvözítő személt az égre emelve Atyjával beszélt, majd az inaszakadhoz fordulva mondá: Vedd fel ágyadat és járj! — és a magával is tehetetlen ember felszökik ágyából és azt vállaira véve örömtől sugárzó arccal eltávoza.” Lássák tisztelendő urak! — az igazi pásztor hívőinek nemcsak lelki, hanem testi boldogságát is a szíven viseli. A mostani nehéz időkben, amikor az eddig magukat testvéreknek valló emberek vad ölnívágyással egymásra rohannak, a papnak — a jövőző papoknak is — igen súlyos feladat nehezedik a vállára.

A szunyokáló fejek egymásután emelkednek fel, ez őket közelebből érdekli, hisz a szeminárium vastag falain is átjutott már a világháború szele.

— A harcoló katonák itthon hagyták a hitvest, gyermeket, szülőt, testvért és jóbarátot, akik sűrű könnyeket hullatnak. A binat ütött tanját szívükben és a remény biztató sugara melegíti őket, hogy a távol levő hős ismét visszatér...

Csodálkozó tekintetek keresztezik egymást, mintha azt mondanák:

— Mégis csak nagyot fordulhatott

a világ, ha már a főtisztelendő spirituális ur is arról beszél.

Alig várták, hogy lemelessenek a kertbe, ahol a folyások silentiuma nem tett lakatot az ajkukra. A már már fonnyadni készülő susogó levelű gesztenyefák alatt kis csoportok alakultak és tárgyalták a nagy eseményt. Ujság csak elvélve került a kezükbe, így hát mindinkább találgatás volt minden mondatuk.

— A lemergi csata, kraszniki diadal, Belgium megadta magát — s ehhez hasonló töredékek jártak szájáról-szájra.

A vörös téglás várfal mellett sőtalt egy magas ifju.

(Folyt. köv.)

Nyilttér

Szenzáció!

Öltöny 230.000, télikabát 280.000, costum 1.000.000 koronától, egyenruhákat és fordításokat legolcsóbban készít

Tegdes János
Péterfia-utca 42.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Minden diák fizessen elő az UJ ÉLET-re!

Előfizetési ár: félévre 4000, negyedévre 2000 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Üllői-ut 4. I.

Hajdusámson község előljáróságától.

3459-1923. sz.

Arverési hirdetmény.

Hajdusámson község Előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy f. hó 30 án, kedden d. n. 4 órakor a hajdusámsoni vasuti állomáson és egyéb helyen, mintegy 4 waggon egészséges napraforgómag és 1 waggon rozs nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, azonnali készpénzfizetés mellett el fog adatni. Bővebbet az Előljáróság nyújt.

Hajdusámson, 1923. október 27.

Varga László sk., Kruppa Antal sk., bíró. főjegyző.

FELSŐ-TISZAVIDÉKI BANK RT

Telefon 4-80 DEBRECEN, BATHYÁNY-U. 6. Telefon 4-80

Bankosztály: Tőzsde Betét Kosztpénz Hitel

Árúosztály: Termény Takarmány Tűzifa

TŐZSDEI megbízásokat

értékpapirra tőzsdeidő alatt is, valamint magánforgalomban is a legelőnyösebben eszközöl, pénzhelyezések a legelőnyösebb feltételek mellett, mindennemű árúk és termények vétele és eladása (forgalombahozatala) joggyakorlások, tőzsdék, — részvények vétele és eladása.

MERCUR

Értékpapir és Áruforgalmi Részvénytárs. Debrecen, Széchenyi-u. 6.

Telefonok: 298, 14-35. Táviratcim: Márért.

Eladó földek:

Ebesen 100 hold, elsőrendű tanyásbirtok.
 Ondódon 45 hold elsőrendű tanyásbirtok.
 Faucsikán 30 hold elsőrendű tanyásbirtok.
 Biharmegyében 45 hold elsőrendű tanyásbirtok.
 Nagycserén 70 hold elsőrendű tanyásbirtok.
 Város alatt 40 hold, teljes élő és holt felszereléssel, telefontal.
 Gróf Vécsey-utcán 12 hold szőlőbirtok urilakással.
 Gróf Vécsey-utcán 3 hold komplett hizlalda 300 drb sertésre alkalmas.
 Bocskay-kertben többrendbeli szőlőskertek.

Eladó házak:

Szent-Anna-, Miklós, Széchenyi, Timár-, Fűvészkert-, Hadházi-, Arany János-utcaikon házak beköltözhető lakásokkal.

Bérllet:

400 hold, előnyösen kiadó.

Kizárólagos megbízott:

GÓTSCH SÁNDOR

ingatlanforgalmi irodája
 Debrecen, Piac-utca 38., I. em.
 Telefon 7-95.

Kosztprézt

külhelyezésre elfogad. Idejében feladott lözsdrel megbízásokat legelőnyösebben effektuál. Vidéki megbízásokat pontosan teljesít a Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára R.-T. Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. Telefon: József 60-40, József 135-32. Sürgőnycim: COBDENBANK.

Eladó szép kis családirház

a Tócsókertben, Faiskola-utca 7/G. sz.

A Hatvan utcai kisállomáshoz néhány peronyire, a Polgári Gábor féle szép kis családirház. A vevő rögtön beköltözhetőre kap két szép utcai szobát és két konyhát, Stukaturus, padlós szobák, istálló, kut, konyhakert, gyümölcsfák, nagy telek.

Intányos árért megkapható!

Ezen ház eladása felett is a Nagy Lajos iroda rendelkezik (Veres-utca 9.) Ott köthető meg a vételi ügylet, ott teendő le a foglaló!

Mindenkinek saját érdeke,

hogy varrógépjét, irógépét, kerékpárját és gram-fonját javítás végett SZABÓ és SCVARCZ műszerészekhez vigye Debrecen Magos-u. 25. és Ómalom-u. 1., mert minden javításért felelősséget vállalnak.

6 millió korona az ára a Nyil-utca 56. számú háznak

Semmi más költség nincs reá! A vétel a NAGY LAJOS irodában köthető meg, Veres utca 9.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 400 kor. minden további szó 40 K. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 600 K. minden további szó 60 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítanak

AJÁNLAT

Teljes uri ellátás
 1-2 uriembernek, gazdaszoknak, orvostanhangzóknak különösen alkalmas, nov. 1-től, Erdősor 7. szám, Villanyos megálló, Simonyi-ut végén.

Tanítványt vállalna
 középiskolák bármely osztályából, menekült egyetemi hallgató. Cim: Németh Gyula, Tisza-Internátus.

ELADÁS

Ondódon
 10-30 hold elsőosztályú föld, városhoz közel, eladó. Értekezés: Simonyi-ut 17.

Ólomot vesszünk
 minden mennyiségben. Piac-utca 59.

Kocsisbunda

szőrmebéléses, teljesen új és egy nagy vaskályha jutányosan eladó. — Csillag-utca 82.

Darabos-utca

17. szám
 alatt egy szoba teljes berendezése eladó. Megtekinthető a nap bármely szakában.

Belváros

Szent Anna utcai részén modern három szobás földszintes lakás földszobába, üvegveranda, melék helyiségek, pincével átadott. — Hock iroda, Szent Anna 4. szám.

Eladó ház

fűszerüzlettel, berendezéssel, beköltözhető lakással — harminckét millióért Máté iroda, Széchenyi 55.

Gordonka

feles, hegedű háromnegyedes eladók Szent Anna 29. sz. keresztútjélet.

Eladó

drapkosztüm, hosszú kabát, Szent Anna 34. Oda mindenes kerestetik.

Péderes új kocsik

többfajta eladó. — Nagy Gyula kocsigyártó, Erzsébet-ut 17. sz.

Andrássy-ut 29.

Sesta-kert, ujonnan épült téli nyári lakásra alkalmas villa, mely all 3 szoba, konyha, előszoba, éléskamra, üveges veranda, pince és mellék helyiségekből eladó, eselleg Pest-környékivel elcserélendő. Értekezni a helyszínen.

Teljes pircsnyereg felszerelés,

nagy, modern sima eserépkályha, villany ivilámpa vezetékekkel, teljes felszereléssel eladók. — Erdősor 7. sz. Villanyos megálló, Simonyi-ut végén.

KERESLET

Egy szoba-konyhás lakást

keres fiatal házaspár öszre, butorozva vagy butorozatlanul. Cium a kiadóban.

Hullott haját

legmagasabb áron veszek. Párisi hölgyfodrász szalon, Simonyi utca 7.

Posztóhulladékok

vásárol kis és nagy tételekben Libáridi, Péterfia-utca 4. sz. alatt.

Megérkeztek: „Dorsay“ francia kölnivizek, valamint parfümkülönlegességek, manicür és fésűkazetták, díszhajtűk és csattok stb.

Korzó Drogueriában
 Debrecen, Piac-utca 42. szám alatt.

Házvevők! Vagongyárosak!

A MÁV. műhely közvetlen közelében a Bauer-telepen levő Honti-utca 26. számú kis családirház eladó!

Beköltözhető! Idegen lakó nincs! Érdemes megtekinteni! Ára 15 millió korona!
 Ezen ház eladása felett is a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda (Veres-utca 9.) rendelkezik, ott köthető meg a vétel!

Pénztár-tömb

különböző betűjelzéssel ellátva, kapható lapunk nyomdájában bármily mennyiségben Piac-u. 59

Legalkalmasabb ajándéknak!

Rózsavölgyi, Bárd-Nádor Karácsonyi albumok már megjelentek :: és kaphatók ::

CSÁTHY FERENCZ
 könyvkereskedés és irodalmi vállalat R.-T.

Budapesti **TÖZSDECÉG** vidéki képviselőket keres,

illetve vidéki tozsdebizományosok, vagy bankok képviselőtét elvállalja.

Ajánlatok: „AGILIS 636“ jelgére Bokor-Benkó hirdetőirodájába Budapest, V., Dorottya-utca 7. kéretnek.

FEHÉRTÓI TEMETKEZÉSI INTÉZETE
 DEBRECEN, DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM. TELEFON 11-85.

Végez temetéseket helyben és vidéken jutányos árban személyes felügyelet mellett. Exhumál és hullaszállítás vállal. Telefon nappal és éjjel 11-85. szám.

Borzasztóan olcsó **szőlő** a Bodán!

Pénzes emberek! Rögtön nézzék meg, menjenek ki a Bodára! Kényelmes vasuti közlekedés!

és azonnal foglalozzák le azt az ezen szőlő eladása felett egyedül rendelkező Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Irodánál, Veres-utca 9. szám.

Egyike a Bodán a legjobb szőlőknek, 1085 négyszöglet termő szőlő, szép kis épülettel. Egy szoba, konyha, pince, veranda, gyümölcsös.

Rögtön átvethető és beköltözhető!
 Van pedig ez a szőlő a Bodán, a második dűllőben, Társi-féle szőlőknek ösmerik, most a Klein-Hermann ur tulajdona. Bármelyik bodai csősz megmutatja az érdeklődőknek szivesen, hogy melyik az.

Hirtelen közbejött okok miatt ma nyolc millió koronáért megkaphatják! Ajándék! Nem pénz érte! Menjenek ki rögtön, míg nem késő!

Grillérokat, kézelőket, frakkingeket modern gépekkel felszerelt saját műhelyemben tisztítok.

Helmfestést minden színre

Gyászruha
 24 óra alatt készül.

Vegytisztítás legújabb módszer szerint. Egyháztér 5. szám alatti főüzletem vezetését átvett m.

Műhely és fióküzlet: Batthyányi-u. 26.
 Szives pártfogást kér tisztelettel **PALOTAI LAJOSNÉ.**

Női, férfi és gyermek **harisnyák** siffonok, vásznak, szabókellékek ismét érkeztek

Bagi és Petrik céghez, Szent-Anna-u. 5.
 Állandóan olcsó, szabott árak

Kérjük kirakatárainkat figyelemmel kísélni!!

Eladó üzlet és lakás berendezéssel.
 Cim a kiadóban.

Ócska vasat, rezet és mindennemű fémét legmagasabb árért veszek. Kovácsoknak használatot becserelek. Nagyobb tételek elszállítok **Steiner** Eötvös-utca 110. Telefon 6-86. sz.

Nehéz az élet! VÉGHEZ

Jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése **Vár-utca 2. sz.** (Zenedével szemben).

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.